

ახალგაზრდა
ბიზნესმენთა
ასოციაცია

2019

www.aba.com.ge

— მარადიული
ენერჯია

პირდაპირი უცხოური
ინვესტიციების ანალიზი

ნოემბერი 2019

საქართველო ციფრებში

მოსახლეობა
3723.5
(ათასი)

აქტიური
ბიზნეს
სუბიექტი
173 721

მშპ ერთ
სულ
მოსახლეზე
4 345.5 (\$)

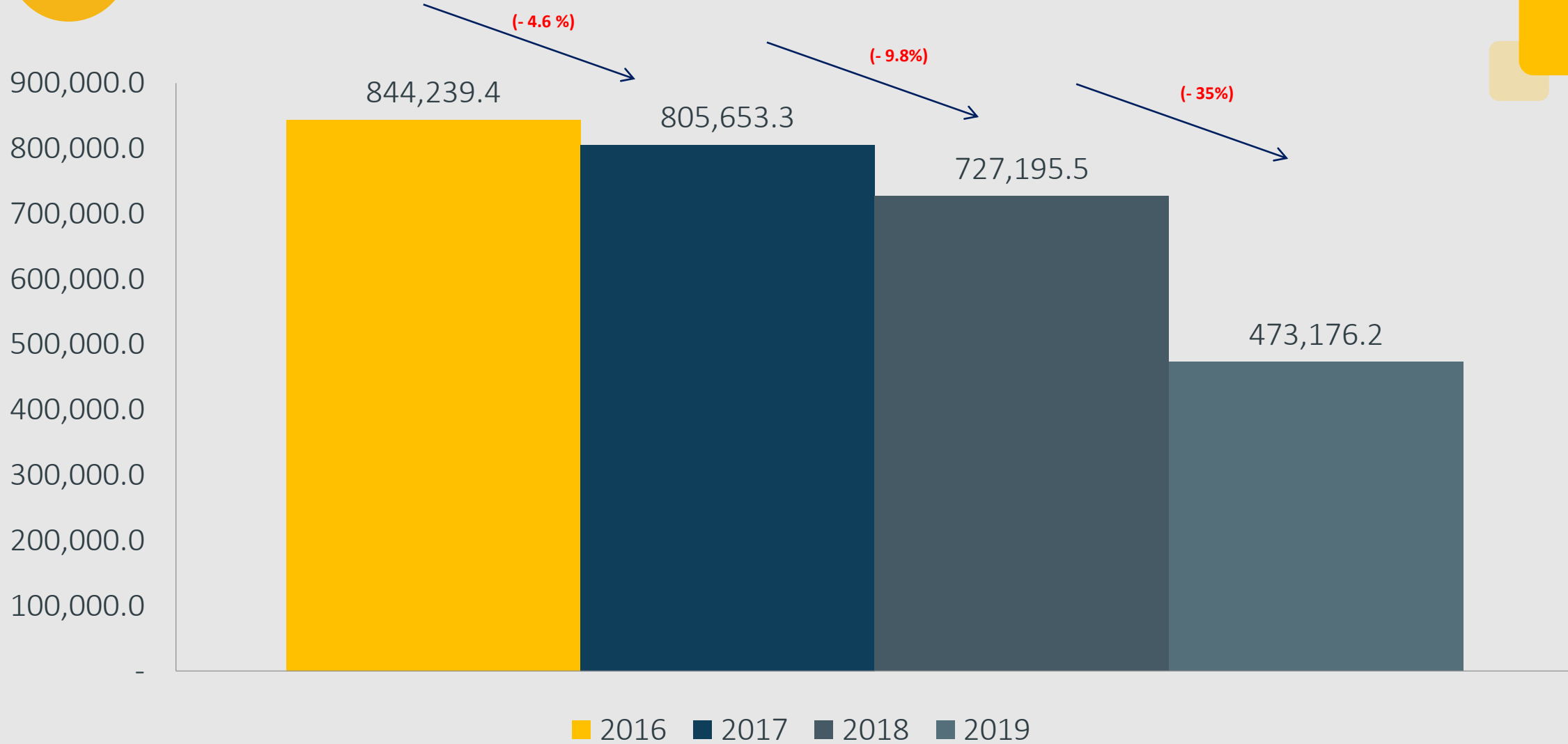
უმუშევრობის
დონე
12.7 (%)

ინფლაცია
6.9 (%)

მშპ
რეალური
ზრდა
4.7 (%)

პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია ჯამურად I-II კვ.

I და II კვარტლის ჯამური ანალიზი

-2016 წლიდან შეინიშნება პირდაპირ უცხოური ინვესტიციების სტაბილური ვარდნა

-2017 წელს 2016 წელთან მიმართებაში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები შემცირდა 4.6 % - ით

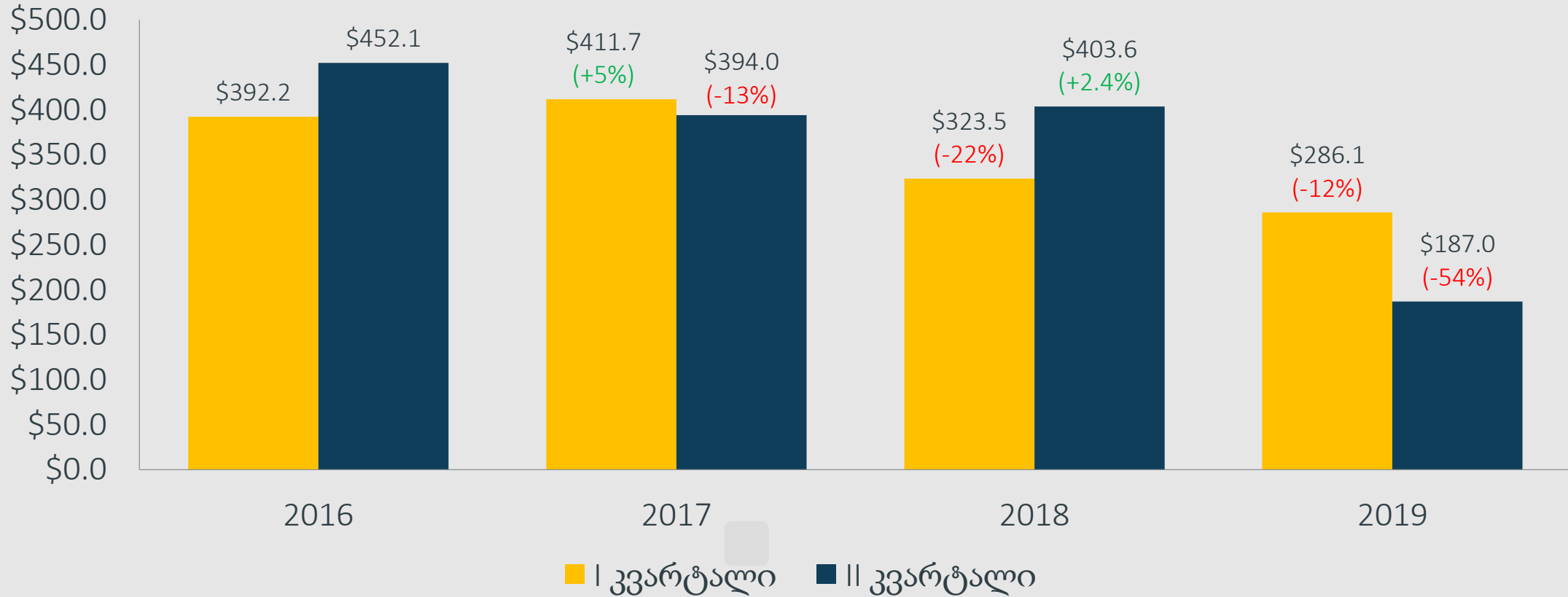
-2018 წელს 2017 წელთან მიმართებაში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები შემცირდა 9.8 % - ით

-2019 წელს 2018 წელთან მიმართებაში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები შემცირდა 35 % - ით

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემცირების ფონზე, თავად შემცირების მაჩვენებელი-იგივე შემცირების მოცულობა დრამატულად მზარდია

I და II კვარტალის ანალიზი წლების კრილში

I და II კვარტალის ცალკეული ანალიზი

I კვარტალი

2017 წლიდან, პირველ კვარტალებში შეინიშნება პირდაპირ უცხოური ინვესტიციების სტაბილური ვარდნა, კერძოდ :

- 2018 წელს 2017 წელთან მიმართებაში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები შემცირდა 22 % - ით
- 2019 წელს 2018 წელთან მიმართებაში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები შემცირდა 12 % - ით

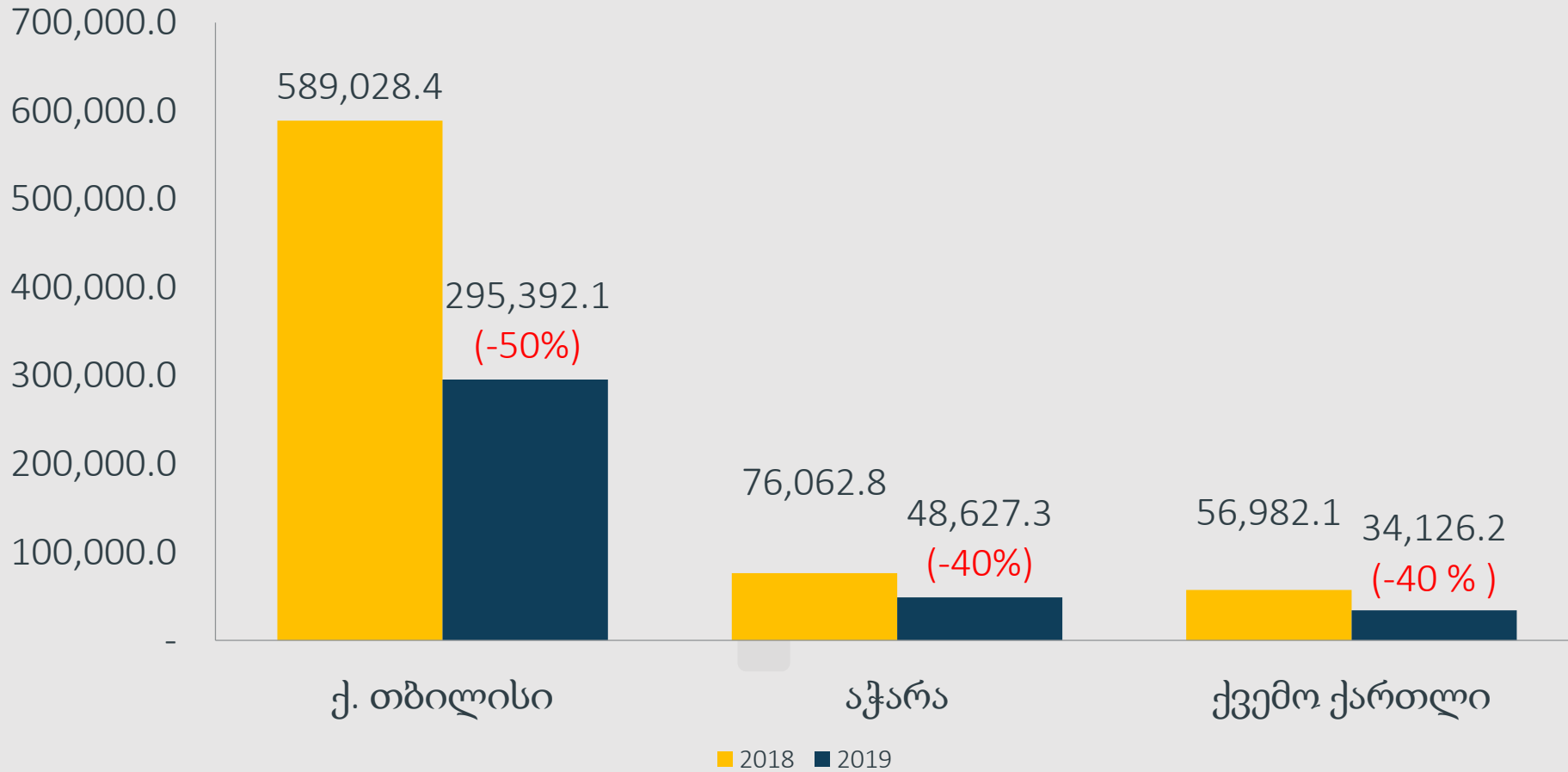
II კვარტალი

2016 წლიდან, პირველ კვარტალებში შეინიშნება პირდაპირ უცხოური ინვესტიციების სტაბილური ვარდნა, კერძოდ :

- 2017 წელს 2016 წელთან მიმართებაში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები შემცირდა 13 % - ით
- 2018 წელს 2017 წელთან მიმართებაში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები გაიზარდა უმნიშვნელოდ 2.4 % - ით
- 2019 წელს 2018 წელთან მიმართებაში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები შემცირდა მკვეთრად 54 % - ით

პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია რეგიონების მიხედვით I-II კვ.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ანალიზი რეგიონების მიხედვით

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემცირება, ყველაზე დრამატულად აისახა სამ ძირითად რეგიონზე :

- თბილისი (- 50 %)
- აჭარა (- 40 %)
- ქვემო ქართლი (- 40 %)

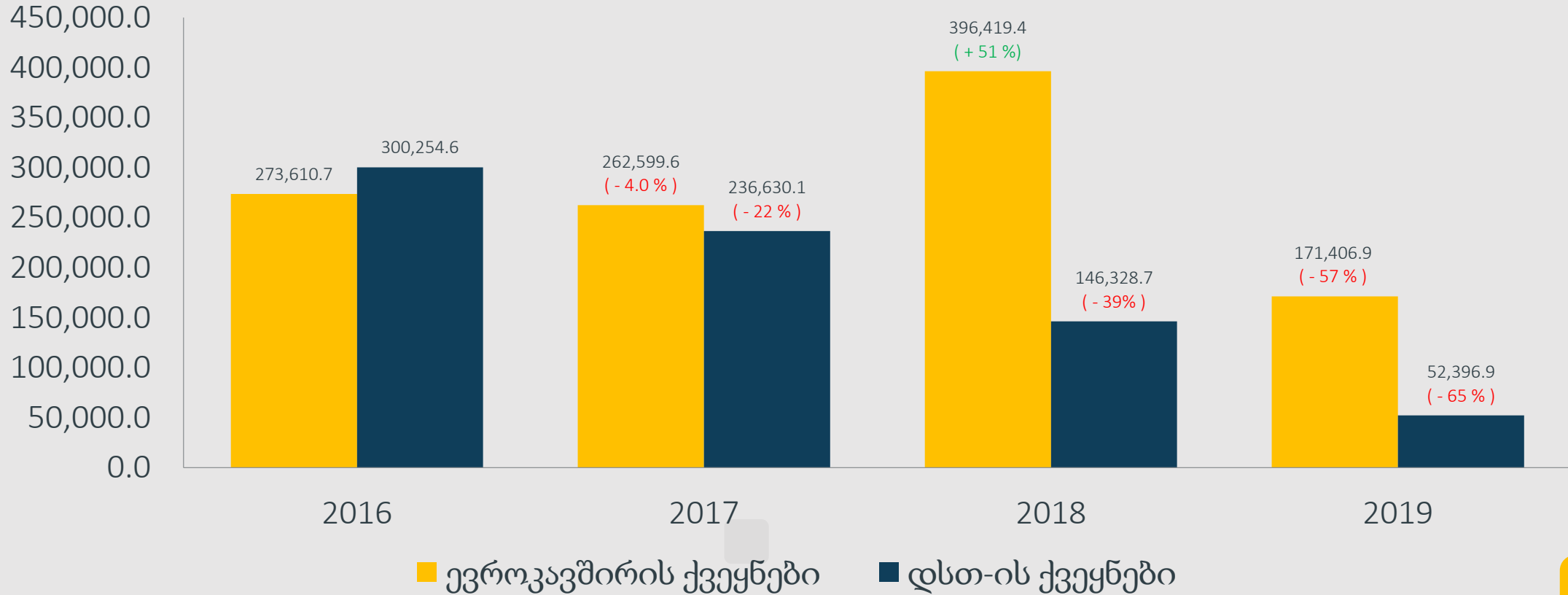

პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემცირების ძირითადი მიზეზები

1. შესაძლებლობების არაეფექტური მართვა
2. რეგულაციები
3. პოლიტიკური არასტაბილურობა
4. სხვა ფაქტორები

შესაძლებლობების არაეფექტური მართვა პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია ქვეყნების მიხედვით I-II კვ.

შესაძლებლობების არაეფექტური მართვა

1. არ ხდება თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებების ეფექტურად მართვა და გამოყენება.
2. 2016 წლიდან შეინიშნება სტაბილური შემცირება ევროკავშირის ქვეყნების მიერ განხორციელებული პირდაპირ უცხოური ინვესტიციების, გამონაკლისია 2018 წელი რომელიც დამოუკიდებელი ფაქტორია და არსებითათ არ განსაზღვრავს არსებულ ტენდენციასა და ევროკავშირის ქვეყნების ნეგატიურ განწყობებს საქართველოში ინვესტიციების განხორციელებასთან დაკავშირებით. ამის დასტური არის მიმდინარე 2019 წელი, როდესაც პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების 57%-ით შემცირდა.
3. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, თუ გამოვრიცხავთ გაზსადენის ფაქტორის გავლენას პირდაპირ უცხოურ ინვესტიციებზე, ნათელი ხდება ევროკავშირის ქვეყნების მიერ განხორციელებული ინვესტიციების სტაბილური შემცირების ტენდენციის სტატისტიკა.

შესაძლებლობების არაეფექტური მართვა

ანალოგიური ვითარება გვაქვს დსთ-ს ქვეყნებთან მიმართებაშიც, ყოველწლიურად შეინიშნება აღნიშნული ქვეყნებიდან პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ვარდნის ტენდენცია და ამავედროულად ვარდნის პროცენტული მაჩვენებელიც იზრდება.

- 2017 წელს (- 22 %)

- 2018 წელს (- 39 %)

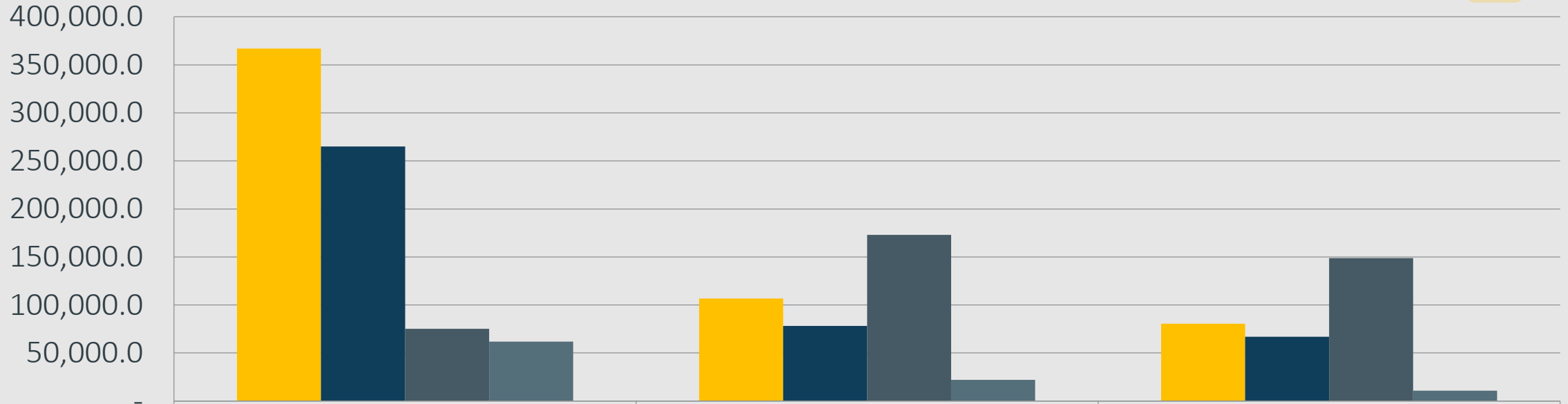
- 2019 წელს (- 65 %)

- 2019 წელი 2016 წელთან მიმართებაში (- 83 %)

მოცემული სტატისტიკა ცხადყოფს, რომ დსთ-ს ქვეყნებისთვის, ისევე როგორც ევროკავსირის ქვეყნებისთვის, საქართველო ყოველწლიურად კარგავს მიმზიდველობას საინვესტიციო კუთხით.

პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია სექტორების მიხედვით I-II კვ.

	ტრანსპორტი და კავშირგაბმულობა	საფინანსო სექტორი	მშენებლობა
■ 2016	366,995.7	106,769.9	80,524.0
■ 2017	264,920.2	78,171.4	66,813.5
■ 2018	75,103.0	172,972.8	148,717.6
■ 2019	61,892.1	22,070.7	10,845.7

შესაძლებლობების არაეფექტური მართვა

რეგიონული ჰაბის ფუნქცია, ლოგისტიკა და გადაზიდვები საქართველოს უდიდესი პოტენციალია მსოფლიო ბაზარზე ადგილისა და ფუნქციის დასამკვიდრებლად.

ლოგისტიკის დარგში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემცირების სტატისტიკა საგანგაშოა

- 2017 წელს (- 28 %)
- 2018 წელს (- 72 %)
- 2019 წელს (- 18 %)

- 2019 წელი 2016 წელთან მიმართებაში (- 84 %)

მსოფლიო ბანკის ლოგისტიკის ინდექსის მიხედვით ქვეყანას აქვს მკვეთრი გაუარესება - საბაზისო (2012) წელს ლოჯისტიკის ინდექსის მიხედვით საქართველო 77 ადგილზე იმყოფებოდა მსოფლიო რეიტინგში. ხოლო 2018 წლისათვის საქართველომ ამ მაჩვენებლით 119-ე პოზიცია დაიკავა.

რეგულაციები

საფინანსო სექტორი, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის მიხედვით საქართველოში მეორე ადგილზეა.

პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების სისტემის შემოღება და შესაბამისი რეგულაცია ჭარბვალუანობის შესამცირებლად, გახდა ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფაქტორი აღნიშნულ სექტორში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემცირების, რაც თავის მხრივ რათქმაუნდა ნეგატიურად აისახება ქვეყნის ზოგად ეკონომიკურ მდგომარეობაზე. შედეგად, ბოლო ერთი წლის განმავლობაში საქართველოში მოხდა 19 მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის ლიკვიდაცია, ხოლო დარჩენილი ორგანიზაციები ნაცვლად მოგებისა, ზარალზე მუშაობენ. მიმდინარე წელს ამ ორგანიზაციების ზარალი 79 მილიონი ლარია.

საფინანსო სექტორში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემცირების სტატისტიკა:

- 2017 წელს (- 27 %)
- 2018 წელს (+22 %)
- 2019 წელს (- 88 %)
- 2019 წელი 2016 წელთან მიმართებაში (- 84 %)

2018 წელს, სამშენებლო სექტორის სწრაფმა ზრდამ, თავის მხრივ გავლენა მოახდინა საფინანსო სექტორში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის ზრდაზე, რომელიც ზეამოაღნიშნული რეგულაციით იქნა შეზღუდული და რეგრესულად, საფინანსო სექტორის შეზღუდვამ გამოიწვია სამშენებლო სექტორში ინვესტიციების მოცულობის ვარდნა.

რეგულაციები

სამშენებლო სექტორი, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის მიხედვით საქართველოში მესამე ადგილზეა.

სამშენებლო სექტორში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების შემცირების სტატისტიკა:

•2017 წელს (- 17 %)

•2018 წელს (+23 %)

•2019 წელს (- 93 %)

•2019 წელი 2016 წელთან მიმართებაში (- 80 %)

ახალი სამშენებლო და საბანკო რეგულაციებიდან მალევე, 2019 წლის პირველი კვარტალში, სამშენებლო სექტორი ყველა ძირითადი პარამეტრით შემცირდა.

2019 წლის პირველ ნახევარში სამშენებლო სექტორში დასაქმებულთა რაოდენობა ჯამურად 4 ათასი ადამიანით არის შემცირებული.

პოლიტიკური არასტაბილურობა

- მსოფლიო ბანკის 2019 წლის კვლევის მიხედვით საქართველოში პოლიტიკური სტაბილურობის მაჩვენებელი გაუარესდა **1,43** პუნქტით
- გარდა ამისა ნეგატიურ ფაქტორს წარმოადგენს მცოცავი ოკუპაცია, რომელიც უკანასკნელი მონაცემებით **350 კმ** საოკუპაციო ზოლიდან **60 კმ**-ზეა მავთულხლართები გავლებული

პოლიტიკური არასტაბილურობა ერთ-ერთი ნიშნელოვანი დაპირდაპირი სიგნალია ინვესტორებისთვის თავის შეკავების;

სხვა ფაქტორები

1. მაგისტრალური გაზსადენის პროექტის დასრულება. ინვესტორის ოფიციალურ ინფორმაციაზე დაყრდნობით პროექტი დაახლოებით 4 წელი გაგრძელდა და ჯამში 2 მლრდ აშშ დოლარის ინვესტიცია განხორციელდა;
2. რიგი საწარმოების მფლობელის ცვლილება არარეზიდენტიდან რეზიდენტ პირზე;
3. არარეზიდენტი ინვესტორის მიმართ ვალდებულებების შემცირება;
4. გაწეული სასამართლო დავები.

შედეგები

ბიზნეს განწყობის ინდექსი გაუარესდა

2018 IV კვ

2019 I კვ

შედეგები

სიღარიბის ინდექსი გაუარესდა

2016

2019

შედეგები

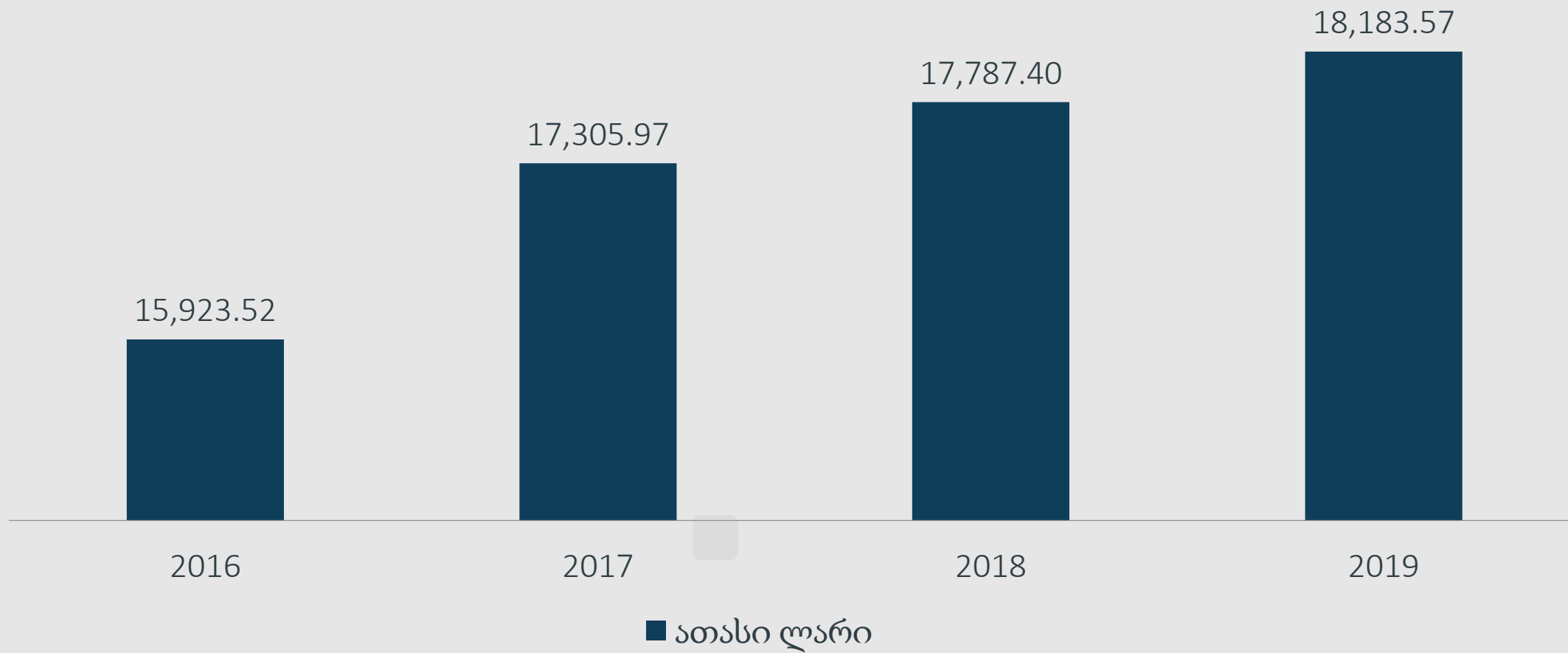
გაძვირებული ჯანდაცვა, სურსათი, ტრანსპორტი

შედეგები

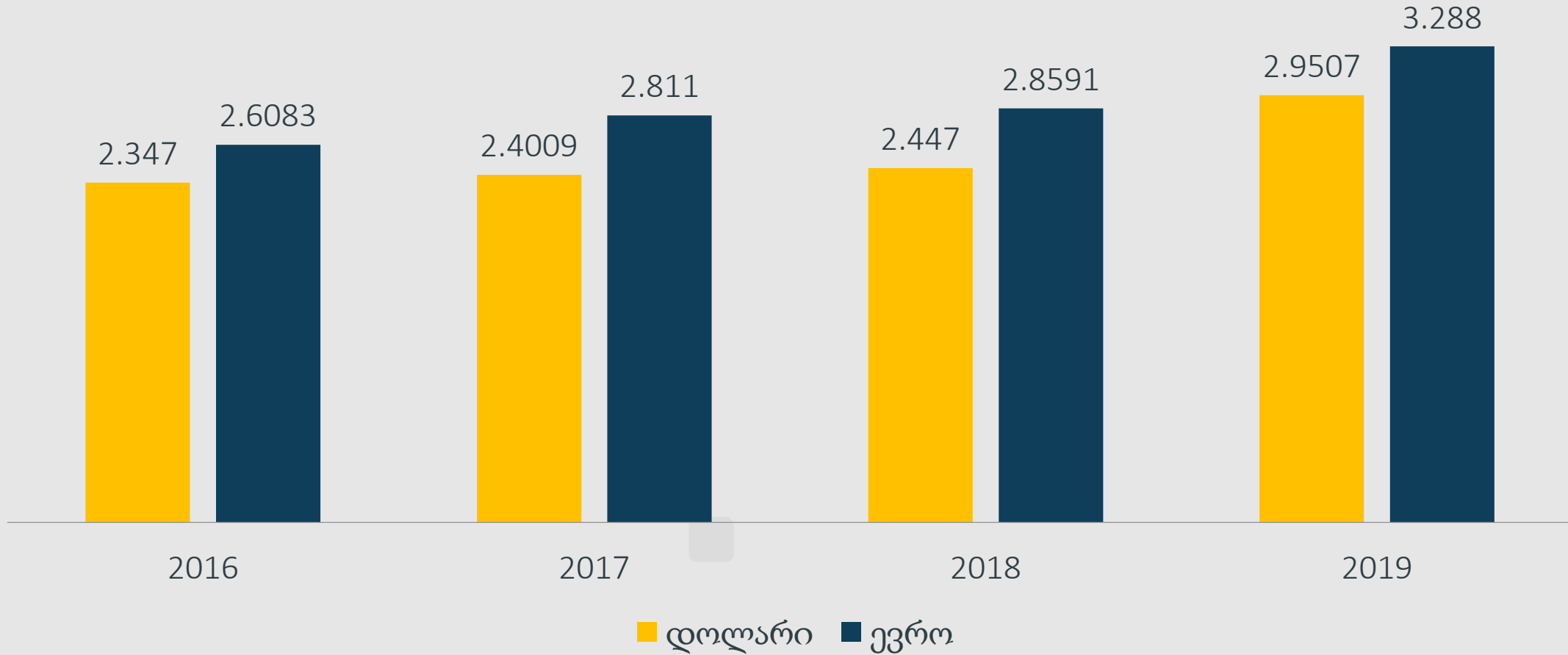
გაზრდილი საგარეო ვალი

შედეგები

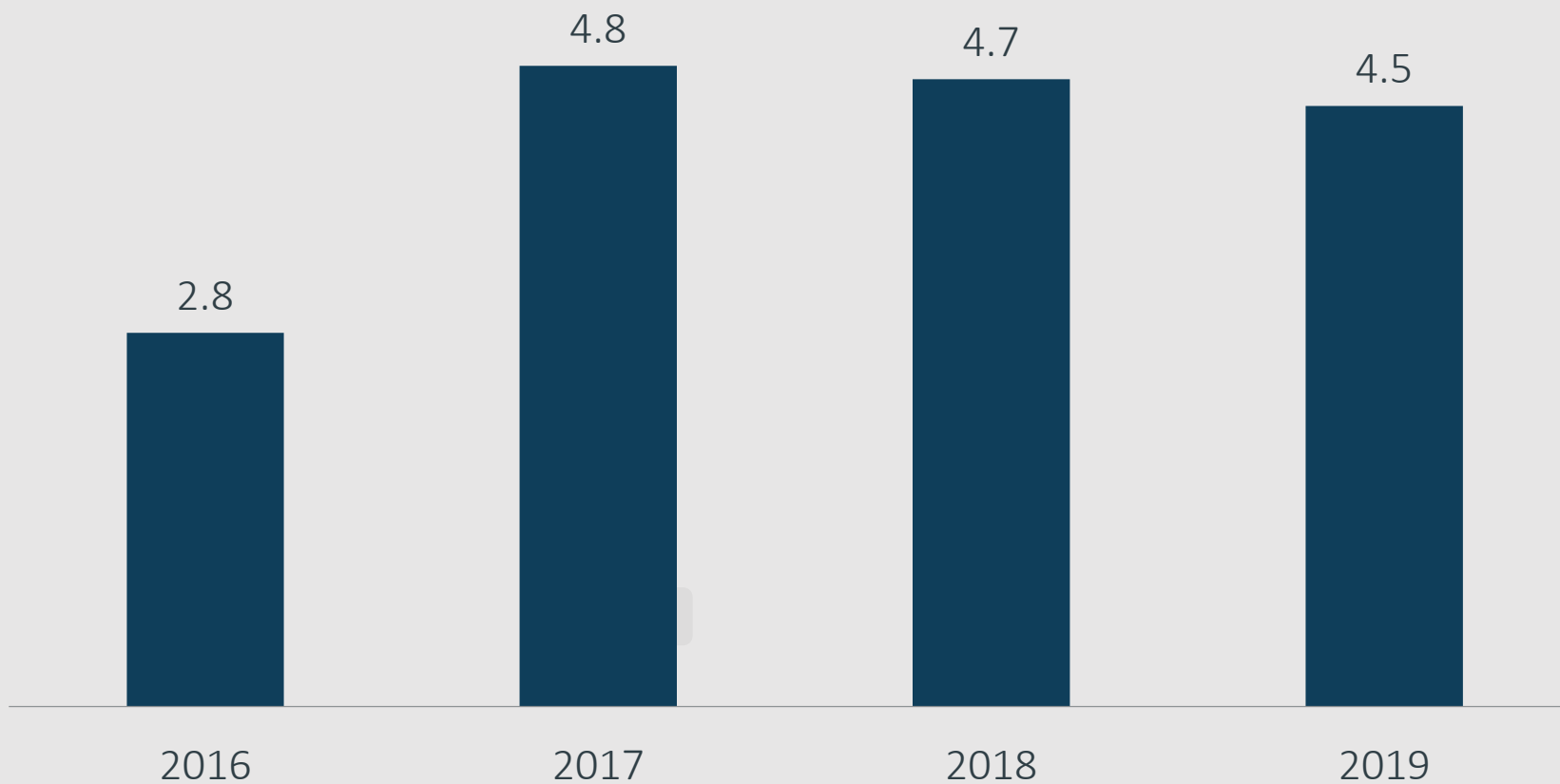
გაუფასურებული ლარი

შედეგები

საქართველოს მშპ-ის მაჩვენებელი

შენი ბიზნესით
შექმნილი
საქართველო

 კონტაქტი

WWW.ABA.COM.GE

info@aba.com.ge

+995 32 2 88 05 99

